

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ

ХҚЕС (IAS) 34 сәйкес аудиттелмеген аралық қаржылық есептілік

2023 жылғы 30 қыркүйек

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Қаржылық Жағдай туралы Есеп

(мың қазақстандық теңгемен)	Ескер.	2023 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2022 жылғы 31 желтоқсан
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаты және олардың баламалары	4	264,568,006	182,037,345
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	5	223,752,264	214,943,399
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек		430,083	183,681
Клиенттерге несиелер мен аванстар	6	1,489,968	2,600,024
Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар	7	20,531,555	19,329,708
Негізгі құралдар		2,106,722	2,324,753
Материалдық емес активтер		274,466	324,883
Пайдаға салынатын салық бойынша ағымдағы міндеттемелерді алдын ала төлеу		1,043,260	633,394
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер		28,347	39,262
Өзге активтер	8	1,785,797	5,064,529
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ		516,010,468	427,480,978
МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Қарыз қаражаты	9	174,307,099	167,974,375
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар		1,000,000	1,244,178
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	10	61,067,870	4,913,288
Болашақ кезеңдердің кірістері және несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервтер	11	4,074,532	1,835,530
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі		70,612,153	75,349,867
Өзге міндеттемелер	12	751,154	1,174,872
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ		311,812,808	252,492,110
КАПИТАЛ			
Акционерлік капитал	13	102,920,273	102,920,273
Қосымша төленген капитал		10,735,627	10,735,627
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздарды қайта бағалау қоры		(567,485)	(771,353)
Өзге де резервтер		316,430	316,430
Бөлінбеген пайда		90,792,815	61,787,891
КАПИТАЛ ЖИЫНЫ		204,197,660	174,988,868
МІНДЕТТЕМЕЛЕР МЕН КАПИТАЛ ЖИЫНТЫҒЫ		516,010,468	427,480,978
Бір жай акцияның баланстық құны (теңге)	14	7,345.34	6 291,42
Басқарма Төрайымының орынбасары: Мақажанов Б.Н. (тегі, аты, әкесінің аты)			(қолы)
Бас есіпші: Бекмуратова А.Т. (тегі, аты, әкесінің аты)			(қолы)

(қолы)
(қолы)

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Пайда немесе Залал және Өзге Жиынтық Кіріс туралы Есеп

	Ескер.	Аяқталған тоғыз ай	
		2023 ж. 30 қыркүйекте (аудиттелмеген)	2022 ж. 30 қыркүйекте
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>			
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген пайыздық кірістер	16	28,992,243	26,124,962
Басқа да ұқсас кірістер	16	5,165	23,560
Пайыздық шығыстар	16	(6,078,115)	(5,824,254)
Таза пайыздық кірістер		22,919,293	20,324,268
Клиенттердің несиелері мен аванстары және қаржы мекемелеріндегі қаражат бойынша нисиелік залалдарға арналған бағалау резервін қалпына келтіру/(құру)		5,281,324	1,168,173
Несиелік портфельдің құнсыздануына резерв құрылғаннан кейінгі таза пайыздық кірістер		28,200,617	21,492,441
Таза комиссиялық кірістер	17	22,236,717	17,513,268
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін тануды тоқтатудан болған шығыстарды шегергендегі кірістер	18	1,308,878	32,190,624
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздардан болған шығыстарды шегергендегі кірістер		(365)	15,303
Шетел валютасымен операциялар бойынша шығыстарды шегергендегі кірістер		(12,072)	(70)
Шетел валютасын қайта бағалаудан болған шығыстарды шегергендегі кірістер		90,028	474,297
Қаржы құралдарын нарықтық мөлшерлемелерден төмен мөлшерлемелер бойынша бастапқы тану кезінде туындайтын таза залал	19	(2,732,014)	(3,267,258)
Борыштық бағалы қағаздардың құнсыздануы Резервті қалпына келтіру/Өзге активтердің құнсыздануына резервке аударымдар		(80,812)	(940,208)
Несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервті қалпына келтіру/(резервке аудару)		(81,084)	32,080
Таза өзге операциялық кірістер/(шығыстар)		5,624,530	(5,859,916)
Қордың бағдарламаларын іске асыру бойынша шығыстар		815,474	113,005
Жалпы және әкімшілік шығыстар		(1,185,554)	(844,308)
		(4,425,414)	(3,884,606)
Салық салуға дейінгі пайда		49,758,929	57,034,652
Пайдаға салынатын салық бойынша шығыстар	20	(7 337 623)	(8,706,621)
ЖЫЛ ІШІНДЕГІ ПАЙДА		42,421,306	48,328,031
Өзге жиынтық кіріс:			
Кейіннен пайда немесе залал құрамына қайта жіктелуі мүмкін баптар:			
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар:		203,868	(784,826)
Жыл ішіндегі өзге де жиынтық залал		203,868	(784,826)
ЖЫЛ ІШІНДЕГІ ЖИЫНТЫҚ КІРІС ЖИЫНЫ		42,625,174	47,543,205

Екі кезеңдегі пайдасы мен жиынтық кірістің жалпы сомасы толық мөлшерде Қордың акционеріне тиесілі болады.

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Капиталдағы Өзгерістер туралы Есеп

(мың қазақстандық теңгемен)	Акционерлік капитал	Қосымша төленген капитал	Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын бағалы қағаздарды қайта бағалау қоры	Өзге де резервтер	Бөлінбеген пайда	Жиыны
2022 жылғы 1 қаңтардағы қалдық	102,920,273	10,735,627	26,956	316,430	27,349,498	141,348,784
Жыл ішіндегі пайда	-	-	-	-	48,328,031	48,328,031
Өзге де жиынтық залал	-	-	(784,826)	-	-	(784,826)
2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айдағы жиынтық кірістің жиыны (аудиттелмеген)			(784,826)		48,328,031	47,543,205
Капиталға жарналар						
Жарияланған дивидендтер	-	-	-	-	(17,521,673)	(17,521,673)
2022 жылғы 30 қыркүйектегі қалдық (аудиттелмеген)	102,920,273	10,735,627	(757,870)	316,430	58,155,856	171,370,316
2023 жылғы 1 қаңтардағы қалдық	102,920,273	10,735,627	(771,353)	316,430	61,787,891	174,988,868
Жыл ішіндегі пайда	-	-	-	-	42,421,306	42,421,306
Өзге де жиынтық залал	-	-	203,868	-	-	203,868
2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айдағы жиынтық кіріс жиыны (аудиттелмеген)			203,868		42,421,306	42,625,174
Жарияланған дивидендтер	-	-	-	-	(13,416,382)	(13,416,382)
2023 жылғы 30 қыркүйектегі қалдық (аудиттелмеген)	102,920,273	10,735,627	(567,485)	316,430	90,792,815	204,197,660

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Ақша Қаражатының Қозғалысы туралы Есеп

	Аяқталған тоғыз ай	
	2023 жылғы 30 қыркүйекте (аудиттелмеген)	2022 жылғы 30 қыркүйекте (аудиттелмеген)
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>		
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаты:		
Алынған пайыздар	22,430,416	19,062,645
Төленген пайыздар	(1,141,644)	(1,140,735)
Алынған комиссиялар	23,088,229	46,757,257
Төленген комиссиялар	(92,138)	(95,564)
Өзге операциялық қызметтен түскен түсімдер	136,776	214,093
Еңбекке ақы төлеу бойынша төленген шығындар	(2,826,292)	(2,177,782)
Төленген жалпы және әкімшілік шығыстар	(2,694,808)	(2,596,783)
Төленген табыс салығы	(4,318,839)	
Операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгерістерге дейін операциялық қызметтен алынған ақша қаражаты	34,581,700	60,023,131
Таза (өсім)/төмендеу:		
- қаржы мекемелеріндегі қаражаттар бойынша	103,906	45,655,532
- клиенттерге несиелер мен аванстар бойынша	182,750	4,198,951
- өзге де қаржы активтері бойынша	(6,983,653)	(2,410,180)
- өзге активтер бойынша	4,577,250	13,510
Таза өсім/(төмендеуі):		
- басқа да қаржылық міндеттемелер (субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер) бойынша	62,886,334	43,508,990
- өзге де міндеттемелер бойынша	(266,090)	207,642
Операциялық қызметтен алынған таза ақша қаражаты	95,082,197	151,197,576
Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражаты		
Инвестициялық бағалы қағаздарды сатып алу	(33,212,981)	(18,831,242)
Инвестициялық бағалы қағаздарды сатудан және өтеуден түскен түсімдер	33,159,827	47,150,578
Негізгі құралдарды сатып алу	(20,454)	(63,686)
Материалдық емес активтерді сатып алу	(18,306)	(8,691)
Сату үшін активтерді өткізуден түскен түсімдер	14,308	100,721
Инвестициялық қызметте пайдаланылған таза ақша қаражаты	(77,606)	28,347,680
Қаржы қызметінен түскен ақша қаражаты		
Қарыз қаражатын алу	4,350,000	3,616,600
Қарыз қаражатын өтеу	(2,998,398)	(4,063,597)
Шығарылған борыштық бағалы қағаздардан түскен түсімдер	(200,000)	
Ұзақ мерзімді жалға беруді өтеу	(159,321)	(129,557)
Акционерлерден капиталға жарналар		0
Төленген дивидендтер	(13,416,382)	(17,521,673)
Қаржы қызметінде пайдаланылған таза ақша қаражаты	(12,424,101)	(18,098,227)
Айырбас бағамы өзгерістерінің ақша қаражатына және олардың баламаларына әсері	(228)	(635)
Құнсыздануға резерв өзгерістерінің ақша қаражатына және олардың баламаларына әсері	(49,601)	39,901
Ақша қаражатының және олардың баламаларының (таза төмендеуі)/таза өсімі	82,530,661	161,486,295
Кезең басындағы ақша қаражаты және олардың баламалары	182,037,345	76,882,383
Кезең соңындағы ақша қаражаты және олардың баламалары	264,568,006	238,368,678

1 Кіріспе

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ (бұдан әрі «Қор») Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 жылғы 26 сәуірдегі № 665 қаулысына сәйкес құрылды. Қор Қазақстан Республикасының аумағында шағын және орта кәсіпкерлікті дамытуды қолдау жөніндегі даму институты ретінде қаржылық қызмет көрсететін акционерлік қоғам ретінде тіркелген және өз қызметін жүзеге асырады.

2023 және 2022 жылдардың 30 қыркүйегіндегі жағдай бойынша Қордың 100% акционері «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» АҚ (бұдан әрі «Бас компания» немесе «Жалғыз акционер») болып табылады. Қордың түпкілікті акционері Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады. Байланысты тараптармен жасалатын операциялар туралы ақпарат 24-ескертпеде ашылған.

Негізгі қызметі. Қордың негізгі қызметі - екінші деңгейдегі банктер, микроқаржы ұйымдары және лизингтік компаниялар арқылы несиелеу бағдарламалары шеңберінде қаржыландыру, пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялау, кепілдік беру, консультациялық қолдау, ақпараттық-талдау материалдарын тарату. Қор Қазақстандағы шағын және орта бизнесті қаржыландыру үшін жеке және қарыз қаражатын пайдаланады.

Қордың 20 аймақтық филиалы бар. Бас кеңсе Қазақстанның Алматы қаласында орналасқан. 2023 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша Қорда 426 қызметкер (2022 жылғы 30 қыркүйекте: 367 қызметкер) жұмыспен қамтылды.

Заңды мекенжайы және қызметті жүргізілетін орны. Қор Қазақстан Республикасы, Алматы, Гоголь көшесі, 111 мекенжайы бойынша тіркелген.

2 Қор өз қызметін жүзеге асыратын экономикалық орта

Қазақстан Республикасы. Тұтастай алғанда Қазақстан Республикасының экономикасы дамушы нарықтарға тән кейбір тән ерекшеліктерді көрсетуді жалғастыруда. Ол әсіресе ел экспортының негізгі бөлігін құрайтын мұнай мен газ және басқа да минералдық шикізат бағаларының ауытқуына сезімтал. Бұл ерекшеліктер сондай-ақ елден тыс еркін айырбасталуы жоқ ұлттық валютаны және бағалы қағаздар нарығы өтімділігінің төмен деңгейін қамтиды, бірақ олармен шектелмейді. Өңірде сақталып отырған саяси шиеленіс, айырбас бағамының құбылмалылығы өтімділікті төмендетуді және халықаралық қаржыландыруды тартуда қиындықтардың туындауын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының экономикасына теріс әсер етті және оны жалғастыра алады.

S&P Global Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі 2022 жылғы 2 қыркүйекте Қордың шетелдік міндеттемелер бойынша ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді несиелік рейтингтерін растай отырып, Қордың «Тұрақтыдан» «Жағымсыз» рейтингі бойынша болжамды қайта қарады (Қазақстан Республикасының рейтингтері бойынша болжамды «Тұрақтыдан» «Теріс» рейтингіне қайта қарауға байланысты) және ұлттық валютамен «BBB-/A-3» деңгейінде жүзеге асырылады. Қордың рейтингтері бойынша теріс болжам тәуелсіз рейтингтер бойынша ұқсас болжамды көрсетеді.

Бұдан басқа, Қазақстан Республикасындағы қаржы секторы Қазақстан Республикасындағы саяси, заңнамалық, салықтық және реттеушілік өзгерістердің ықпалына ұшырайды. Қазақстан Республикасының экономикалық тұрақтылығының перспективалары едәуір дәрежеде Үкімет қабылдайтын экономикалық шаралардың тиімділігіне, сондай-ақ құқықтық, бақылау және саяси жүйелердің дамуына, яғни Компанияның бақылау саласынан тыс жағдайларға байланысты.

Күтілетін несиелік залалдарды бағалау үшін Қор макроэкономикалық көрсеткіштердің болжамдарын қоса алғанда, расталатын болжамды ақпаратты пайдаланады. Алайда, кез келген экономикалық болжамдардағыдай, болжамдар мен оларды іске асыру ықтималдығы белгісіздіктің жоғары деңгейімен сөзсіз байланысты және, демек, нақты нәтижелер болжамдардан айтарлықтай ерекшеленуі мүмкін.

Басшылық қазақстандық экономикадағы өзгерістердің дәрежесін де, ұзақтығын да болжай алмайды немесе олардың Қордың болашақтағы қаржылық жағдайына ықтимал әсерін бағалай алмайды. Басшылық ағымдағы жағдайларда Қор қызметінің орнықтылығы мен өсуін қолдау үшін барлық қажетті шараларды қолданатынына сенімді.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны

Есептілікті ұсыну негіздері. Осы аралық қаржылық есептілік ХҚЕС (IAS) 34 «Аралық қаржылық есептілік» стандартына сәйкес дайындалды және Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес дайындалған 2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Қордың жылдық қаржылық есептілігімен бірге қаралуға тиіс.

Құнды айқындауға арналған база. Осы қаржылық есептілік әділ құн бойынша қаржы құралдарын бастапқы тануға және пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша және басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарын қайта бағалауға түзетумен тарихи құн бойынша есепке алу қағидалары негізінде дайындалған.

Қызметтің үздіксіздігі туралы жол беру. Қор басшылығы қызметтің үздіксіздігі туралы жол беру негізінде осы аралық қаржылық есептілікті дайындады.

Функционалдық валюта және аралық қаржылық есептіліктің деректерін ұсыну валютасы. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы бола отырып, Қор жүргізетін операциялардың көпшілігінің экономикалық мәнін және оған байланысты оның қызметіне әсер ететін мән-жайларды ең жақсы түрде көрсететін қазақстандық теңге («теңге») Қордың функционалдық валютасы болып табылады.

Теңге сондай-ақ аралық қаржылық есептілікке осы деректерді ұсыну валютасы болып табылады.

Теңгемен ұсынылған барлық сандық көрсеткіштер, егер өзгеше көрсетілмесе, ең жақын мыңға дейін дөңгелектелген.

Осы қаржылық есептілікті дайындау кезінде пайдаланылған **есеп саясатының қағидаттары** төменде берілген.

Қаржы құралдары - бағалаудың негізгі тәсілдері. **Әділ құн** - бұл бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында ерікті негізде операция жүргізу кезінде активті сату кезінде алынуы немесе міндеттемені беру кезінде төленуі мүмкін баға. Әділ құнды ең жақсы растау белсенді нарықта баға белгіленетін баға болып табылады. Белсенді нарық - активпен немесе міндеттемемен операциялар жеткілікті жиілікпен және тұрақты негізде бағалау туралы ақпарат алуға мүмкіндік беретін жеткілікті көлемде жүргізілетін нарық. Активтік нарықта айналыстағы қаржы құралдарының әділ құны бағаланатын бағаны жеке активке немесе кәсіпорын ұстайтын олардың санына көбейту кезінде алынған сома ретінде бағаланады. Егер нарықтың кәдімгі тәуліктік сауда айналымы кәсіпорында бар активтер мен міндеттемелердің санын сіңіру үшін жеткіліксіз болса да, ал жекелеген операцияда позицияларды сатуға тапсырыстарды орналастыру бағаға әсер етуі мүмкін. Әділ құнды бағалау үшін қалыптасқан жағдайларда әділ құн үшін неғұрлым өкілетті болып табылатын сұраныс пен ұсыныс бойынша спрэд шегіндегі баға пайдаланылды және басшылық оны есепті күнгі операцияның соңғы бағасына тең деп санайды. Қаржы активтерін бағалау үшін пайдаланылған нарықтық баға сұраныстың ағымдағы бағасы болып табылады; ал қаржылық міндеттемелер үшін пайдаланылған нарықтық бағамен белгіленеді - ұсыныстың ағымдағы бағасы.

Мәміле бойынша шығындар қосымша шығындар болып табылады және қаржы құралын сатып алуға, шығаруға немесе шығып қалуына тікелей байланысты. Қосымша шығындар - егер мәміле жасалмаса, жұмсалмайтын шығындар. Мәміле бойынша шығындар агенттерге (сауда агенттері ретінде әрекет ететін қызметкерлерді қоса алғанда), консультанттарға, брокерлер мен дилерлерге төленген сыйақы мен комиссиялық төлемдерді, реттеуші органдар мен қор биржаларына төленетін алымдарды, сондай-ақ меншікті беру кезінде алынатын салықтар мен алымдарды қамтиды. Мәміле бойынша шығындар борыштық міндеттемелер бойынша сыйлықақыларды немесе дисконттарды, қаржыландыруға арналған шығындарды, ішкі өкімшілік шығыстарды немесе сақтауға арналған шығындарды қамтымайды.

Амортизацияланған құн негізгі борыш төлемдерін шегергендегі, бірақ өсірілген пайыздарды қоса алғанда, ал қаржы активтері үшін - құнсызданудан келтірілген залалдарды кез келген есептен шығаруды шегергендегі активтің бастапқы құнын білдіреді. Ұлғайтылған пайыздар мәміле бойынша шығындарды бастапқы тану кезінде кейінге қалдырылған амортизацияны, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, өтеу сомасынан кез келген сыйлықақыларды немесе дисконтты қамтиды. Ұлғайтылған купондық кірісті және амортизацияланған дисконтты немесе сыйлықақыны қоса алғанда, өсірілген пайыздық кірістер мен өсірілген пайыздық шығыстар (комиссияны ұсыну кезінде кейінге қалдырылғандарды қоса алғанда, ол болған кезде) жеке көрсетілмейді, қаржылық жағдай туралы есептің тиісті баптарының баланстық құнына енгізіледі.

Пайыздың тиімді мөлшерлемесі әдісі - бұл әрбір кезеңде құралдың баланстық құнына тұрақты пайыздық мөлшерлемені (пайыздың тиімді мөлшерлемесін) қамтамасыз ету мақсатында тиісті кезең ішінде пайыздық кірістерді немесе пайыздық шығыстарды тану әдісі.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

Ақша қаражаты және олардың баламалары. Ақша қаражаты және олардың баламалары ақша қаражатының белгілі бір сомасына оңай айырбасталатын және құнының өзгеруінің шамалы тәуекеліне ұшырайтын баптар болып табылады. Ақша қаражаты және олардың баламалары барлық банкаралық депозиттерді және бастапқы өтеу мерзімі 3 айдан кем басқа банктермен кері РЕПО шарттарын қамтиды. Үш айдан астам мерзімге пайдалануға шектелген қаражат алып тасталады. Ақша қаражаты және олардың баламалары амортизацияланған құны бойынша көрсетіледі.

Басқа банктердегі қаражат. Басқа банктердегі қаражат Қор контрагент банктерге аванстық төлемдер түрінде ақша қаражатын ұсынғанда ескеріледі. Басқа банктердегі қаражат, егер (i) олар шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін ұсталса және осы ақша ағындары тек борыш пен пайыздардың негізгі сомасының есебіне төлемдерді білдірсе және (ii) олар пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын санатқа жатқызылмаса, амортизацияланған құн бойынша көрсетіледі.

Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар. Бизнес-модель және ақша ағындарының сипаттамалары негізінде Қор борыштық бағалы қағаздарға инвестицияларды амортизацияланған құн бойынша, басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша немесе пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағалау санатына жатқызады. Борыштық бағалы қағаздар, егер олар шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін ұсталатын болса, амортизацияланған құн бойынша көрсетіледі, бұл ақша ағындары борыштық негізгі сомасы мен пайыздардың есебіне төлемдерді ғана білдіреді және есепке алу сәйкессіздігін едәуір азайту үшін ерікті негізде пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын ретінде айқындалмаған.

Клиенттерге несиелер мен аванстар. Клиенттерге несиелер мен аванстар Қор клиенттің несиін сатып алу немесе клиентке несие беру мақсатында клиенттерге аванстық төлемдер түрінде ақша қаражатын ұсынғанда ескеріледі. Бизнес-модель және ақша ағындарының сипаттамалары негізінде Қор клиенттерге несиелер мен аванстарды бағалаудың мынадай санаттарының біріне жатқызады: (i) амортизацияланған құн бойынша: шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін ұсталатын, борыш пен пайыздардың негізгі сомасының есебіне төлемдерді ғана білдіретін несиелер және ерікті негізде пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын санатқа жатқызылмаған және (ii) пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша: амортизацияланған құн бойынша немесе өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағалау үшін SPPI-тестінің критерийлеріне немесе басқа критерийлерге сәйкес келмейтін несиелер пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланады.

Қаржылық кепілдіктер. Қаржылық кепілдіктер Қордан, егер көрсетілген дебитор борыштық құралдың бастапқы немесе түрлендірілген талаптары бойынша уақтылы төлем жасамаған жағдайда, кепілдікті ұстаушыға келтірілген шығындарды өтеу бойынша белгілі бір төлемдерді жүзеге асыруды талап етеді. Қаржылық кепілдіктер бастапқыда әдетте алынған сыйақы сомасымен расталған әділ құн бойынша көрсетіледі. Осы сома кепілдіктің қолданылу мерзімі ішінде желілік әдіспен амортизацияланады. Әрбір есепті кезеңнің аяғында міндеттемелер (i) күтілетін несиелік залалдар моделін пайдалана отырып айқындалған кепілдік бойынша шығындарға арналған бағалау резерві сомасының және (ii) бастапқы тану кезінде көрсетілген соманың қалған амортизацияланбаған қалдығының ең көбі бойынша бағаланады. Бұдан басқа, қаржылық жағдайы туралы есепте актив ретінде көрсетілетін сыйақы бойынша дебиторлық берешекке қатысты күтілетін несиелік залалдарға арналған бағалау резерві танылады.

Міндеттемелерді орындау кепілдіктері. Міндеттемелерді орындау кепілдіктері - егер шарт бойынша екінші тарап шартта көзделген міндетті орындамаса, өтемақы алуды көздейтін шарттар. Мұндай шарттар несиелік тәуекелге қосымша шартта көзделген міндеттеменің орындалмау тәуекелін береді. Міндеттемелерді орындау кепілдіктері бастапқыда әдетте алынған сыйақы сомасымен расталған әділ құн бойынша көрсетіледі. Осы сома шарттың қолданылу мерзімі ішінде желілік әдіспен амортизацияланады. Әрбір есепті кезеңнің аяғында міндеттемелерді орындау кепілдігі шарттары (i) бастапқы тану сомасының амортизацияланбаған қалдығының; және (ii) келтірілген құнға дейін дисконтталған есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша шартты реттеу үшін қажетті шығындарды ең жақсы бағалау сомасының ең көбі бойынша бағаланады. Егер Қордың шартта көзделген міндеттемелерді орындау кепілдіктері шарттарын реттеу үшін төленген сомаларды өтеу үшін клиентке жүгіну құқығы болса, бұл сомалар кепілдік бойынша бенефициарға залал өтемақысын бергеннен кейін актив ретінде танылуға тиіс. Бұл төлемдер пайдадағы немесе залалдағы комиссиялық кірістер құрамында танылады.

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2023 жылдың 9 айы үшін аралық Қаржылық Есептілікке ескертпелер

4 Ақша қаражаты және олардың баламалары

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2023 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2022 жылғы 31 желтоқсан
Бастапқы өтеу мерзімі үш айдан кем сатып алу және кері сату (Кері РЕПО) шарттары	102,290,704	94,904,031
Талап етілгенге дейінгі банк шоттарындағы қалдықтар	110,802,806	34,547,136
ҚРҰБ шоттар бойынша қалдықтар (міндетті резервтерден басқа)	51,527,554	52,589,572
Құнсыздануға арналған резервті шегергенде	(53,058)	(3,394)
Ақша қаражатының және олардың баламаларының жиыны	264,568,006	182,037,345

Талап етілгенге дейінгі банк шоттарындағы қалдықтар шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерін субсидиялау үшін алынған қаражаттан тұрады (10-ескертпе).

5 Қаржы мекемелеріндегі қаражат

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2023 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2022 жылғы 31 желтоқсан
Қаржы мекемелеріне берілген несиелер	163,454,245	161,441,921
Исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген несиелер	16,409,707	16,053,869
Бастапқы өтеу мерзімі үш айдан астам банктердегі депозиттер	50,018,448	50,090,033
<i>Несиелердің құнсыздануына резервті шегергенде</i>	<i>(6,130,136)</i>	<i>(12,642,424)</i>
Қаржы мекемелеріндегі қаражат жиыны	223,752,264	214,943,399

2023 жылдың 9 айы ішінде Қор бұрын нарықтық мөлшерлеmeden төмен мөлшерлеме бойынша несие берген төрт банктен мерзімінен бұрын ішінара өтем алды және осы банктерге берілген несиелерді ішінара есептен шығарудан 1,274,741 мың теңге кірісті мойындады. (18-ескертпе).

Берілген қаражат бойынша әділ құн туралы ақпарат 23-ескертпеде келтірілген.

6 Клиенттерге несиелер мен аванстар

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2023 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2022 жылғы 31 желтоқсан
Шағын және орта кәсіпорындарға несиелер	2,015,639	3,351,788
Төленген кепілдіктер бойынша дебиторлық берешек	5,443,771	4,112,681
Несие портфельдің құнсыздануына резервті шегергенде	(5,969,442)	(4,864,445)
Клиенттерге несиелер мен аванстар жиыны	1,489,968	2,600,024

Қор 34,137 мың теңге сомасындағы кірісті Қор бастапқы тану кезінде шығынды мойындаған басқаға беру шарты бойынша алған несиелер бойынша қарыздарды мерзімінен бұрын ішінара өтеуден деп таныды (18-ескертпе).

Төленген кепілдіктер бойынша дебиторлық берешек Қор қаржылық кепілдіктер берген және осы компаниялардың екінші деңгейдегі банктерден алған несиелері бойынша дефолтқа байланысты Қор төлемдерді жүзеге асырған шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қатысты Қордың талаптарын білдіреді. Тарихи түрде Қор осы дебиторлық берешек бойынша елеусіз төлемдер алды, сондықтан осы дебиторлық берешектің барлық сомасына күтілетін несиелік шығындарға резервті мойындады.

7 Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2023 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2022 жылғы 31 желтоқсан
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	5,288,972	13,426,688
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	15,170,185	5,828,881
Бастапқы тану кезінде пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ретінде айқындалған борыштық бағалы қағаздар	72,398	74,139
Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар жиыны	20,531,555	19,329,708

Төмендегі кестеде 2023 жылғы 30 қыркүйектегі бағалау санаттары мен сыныптары бойынша борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар ашылған.

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Бастапқы тану кезінде пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ретінде айқындалған борыштық бағалы қағаздар	Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	Жиыны
Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	72,398	1,328,779	-	1,401,177
Корпоративтік облигациялар	-	4,997,620	5,327,059	10,324,679
Өзге де корпоративтік эмитенттердің облигациялары	-	-	9,038,444	9,038,444
Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	-	-	814,011	814,011
2023 жылғы 30 қыркүйектегі борыштық бағалы қағаздарға инвестициялардың жиыны (әділ құн немесе жалпы баланстық құн)	72,398	6,326,399	15,179,514	21,578,311
Несиелік залалдарға арналған бағалау резерві	-	(1,037,427)	(9,329)	(1,046,756)
2023 жылғы 30 қыркүйектегі борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар жиыны (баланстық құны)	72,398	5,288,972	15,170,185	20,531,555

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2023 жылдың 9 айы үшін аралық Қаржылық Есептілікке ескертпелер

7 Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар (жалғасы)

Төмендегі кестеде 2022 жылғы 31 желтоқсанда бағалау санаттары мен сыныптары бойынша борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар ашылған.

	Бастапқы тану кезінде пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ретінде айқындалған борыштық бағалы қағаздар	Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	Жиыны
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>				
ҚР ҰБ ноталары	-	49,676	-	49,676
Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	74,139	9,605,874	-	9,680,013
Корпоративтік облигациялар	-	4,727,051	5,007,962	9,735,013
Халықаралық қаржы ұйымдарының облигациялары	-	-	830,949	830,949
2022 жылғы 31 желтоқсандағы борыштық бағалы қағаздарға инвестициялардың жиыны (әділ құн немесе жалпы баланстық құн)	74,139	14,382,601	5,838,911	20,295,651
Несиелік залалдарға арналған бағалау резерві	-	(955,913)	(10,030)	(965,943)
2022 жылғы 31 желтоқсандағы борыштық бағалы қағаздарға инвестициялардың жиыны (баланстық құны)	74,139	13,426,688	5,828,881	19,329,708

8 Өзге де активтер

	2023 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2022 жылғы 31 желтоқсан
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>		
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын дебиторлық берешек	549,353	291,780
Құнсыздануға арналған резервті шегергенде	(109,365)	(78,579)
Өзге активтер құрамындағы қаржы активтерінің жиыны	439,988	213,201
Төлем жасамағаны үшін алынған қамтамасыз ету	926,622	4,315,369
Табыс салығынан басқа салықтар	7,636	177,501
Қызметтер үшін алдын ала төлем	349,262	305,843
Шикізат және материалдар	57,461	44,092
Аяқталмаған құрылыс	942	3,371
Басқалар	7,239	7,978
Құнсыздануға арналған резервті шегергенде	(3,353)	(2,826)
Өзге активтер жиыны	6,821,548	4,975,966

Төлем жасамағаны үшін меншікке алынған қамтамасыз ету мерзімі өткен несиелерді реттеу кезінде Қор алған жылжымайтын мүлік объектілерін білдіреді. Қор бұл активтерді жақын болашақта сатуды көздейді. Бұл активтер сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерді айқындауға жауап бермейді және ХҚЕС (IAS 2) «Қорлар» стандартына сәйкес тауар-материалдық қорлар ретінде жіктелген.

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2023 жылдың 9 айы үшін аралық Қаржылық Есептілікке ескертпелер

9 Қарыз қаражаты

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2023 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2022 жылғы 31 желтоқсан
«Бейтерек» ҰБХ» АҚ	107,418,717	102,446,602
Муниципалдық органдар	46,575,447	45,724,759
«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ	19,416,325	19,416,325
Басқа ұйымдардан алынған несиелер	500,042	
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі	396,568	386,689
Қарыз қаражатының жиыны	174,307,099	167,974,375

«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-нан, Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінен және муниципалдық органдардан қарыз қаражаты бойынша Қор нарықтық ретінде шарттық пайыздық мөлшерлемелерді қабылдайды, өйткені осы ұйымдар басқа ұйымдарға коммерциялық негізде қаржыландыруды ұсынбайды. Демек, нарықта мұндай несиелер жоқ.

Қарыз қаражатының әділ құны туралы ақпарат 23-ескертпеде келтірілген. Байланысты тараптармен операциялар бойынша ақпарат 24-ескертпеде берілген.

10 Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2023 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2022 жылғы 31 желтоқсан
Банктер	5,811,095	4,737,563
Муниципалдық органдар	55,256,775	175,725
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелердің жиыны	61,067,870	4,913,288

Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер жергілікті атқарушы органдардан, Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінен республикалық бюджеттен және Қазақстан Республикасындағы Біріккен Ұлттар Ұйымының Даму Бағдарламасынан алынған қаражатты білдіреді.

Одан кейін субсидиялар сомасы екінші деңгейдегі банктерге/микроқаржы ұйымдарына/лизингтік компанияларға, оның ішінде олардың аймақтық филиалдарына екінші деңгейдегі банктердің/микроқаржы ұйымдарының несиелері/микрокредиттері/лизингтік операциялары бойынша сыйақы мөлшерлемесінің субсидияланатын бөлігіне төлем ретінде аударылады. Кәсіпкерлікті дамытудың 2021–2025 жылдарға арналған ұлттық жобасына, Басым жобаларды несиелеу және қаржылық лизингке беру тетігіне, Қазақстан Республикасындағы «Біріккен Ұлттар Ұйымының Даму бағдарламасына» сәйкес үкіметтің лизингтік компанияларды.

Муниципалдық органдар алдындағы міндеттемелердің артуы Қордың 2023 жылға дейін шағын және орта бизнесті одан әрі субсидиялау үшін Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінен қаражат алуына байланысты.

Байланысты тараптармен мәмілелер туралы ақпарат 24-ескертпеде ашылған.

11 Болашақ кезеңдердің кірістері және несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2023 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2022 жылғы 31 желтоқсан
Қаржылық кепілдіктер бойынша болашақ кезеңдердің кірістері	44,409,392	41,234,839
Қаржылық кепілдіктер (несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв)	26,202,761	34,115,028
Болашақ кезеңдердің кірістерінің жиыны және несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	70,612,153	75,349,867

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2023 жылдың 9 айы үшін аралық Қаржылық Есептілікке ескертпелер

«Даму» Қорының кепілдіктері – жеке кәсіпкерлік субъектілерінің несиесі шарты/қаржылық лизинг шарты бойынша екінші деңгейдегі банктер/микроқаржы ұйымдары/лизингтік компаниялар алдындағы негізгі борыштың бір бөлігін төлеу бойынша міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету үшін Қор беретін кепілдіктер. келесі кепілдік бағдарламаларын іске асыру шеңберінде кепілдік сомасы шегінде кепілдік беру шарттары: Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 24 желтоқсандағы № 968 қаулысымен бекітілген «Бизнестің жол картасы 2025» мемлекеттік бағдарламасы, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 24 желтоқсандағы № 968 қаулысымен бекітілген Басым жобаларды несиелеу және 2018 жылғы 11 желтоқсандағы № 820 қаржылық лизингке беру механизмі, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 728 қаулысымен бекітілген Кәсіпкерлікті дамытудың 2021-2025 жылдарға арналған ұлттық жобасы Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы» «Еңбек» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2018 жылғы 13 қарашадағы № 746 қаулысымен бекітілген және Қор Басқармасының 2018 жылғы 22 қаңтардағы шешімімен бекітілген «Даму-Оптима» меншікті кепілдік беру бағдарламасы, № № хаттама. 05/2018.

Мемлекеттік бағдарламалар шеңберінде Қор бағдарламаның үйлестірушісі мен жеке кәсіпкерлік субъектісі арасындағы қаржы агенті болып табылады. Бағдарлама үйлестірушілері кепілдік беру бағдарламасына байланысты кепілдік беру үшін Қорға комиссия төлейді. Алынған комиссияның құны берілген кепілдік мерзімі ішінде пайдаға біркелкі есептеу арқылы пайдаға ауыстырылады.

Кейінге қалдырылған кірістің әділ құны және несиеге байланысты міндеттемелер бойынша резерв туралы ақпарат 23-ескертпеде келтірілген. Байланысты тараптармен операциялар туралы ақпарат 24-ескертпеде келтірілген.

12 Өзге міндеттемелер

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2023 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2022 жылғы 31 желтоқсан
Кредиторлық берешек	103,720	273,513
Қаржылық жалдау	68,272	199,046
Есептелген міндеттемелер және өзге де кредиторлар	125,339	128,345
Өзге міндеттемелер құрамындағы қаржылық міндеттемелер жиыны	297,331	600,904
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтер	85,657	171,521
Қызметкерлерге сыйақыға есептелген шығындар	6,849	165,301
Алынған аванстар	191,060	101,396
Табыс салығын қоспағанда, төленуі тиіс салықтар	169,848	134,672
Басқалар	409	1,078
Өзге міндеттемелер жиыны	751,154	1,174,872

Жоғарыда көрсетілген барлық міндеттемелер есепті кезең аяқталғаннан кейін 12 ай ішінде өтеледі. Басқа қаржылық міндеттемелердің әділ құны туралы ақпарат 23-ескертпеде келтірілген. Байланысты тараптармен операциялар бойынша ақпарат 24-ескертпеде келтірілген.

13 Акционерлік капитал

<i>Акциялар санын қоспағанда, мың қазақстандық теңгемен</i>	Айналыстағы акциялар саны (мың)	Қарапайым акциялар	Жиыны
2022 жылғы 1 қаңтарға	27,762	102,920,273	102,920,273
Шығарылған жаңа акциялар	0	0	0
2022 жылғы 30 қыркүйекке	27,762	102,920,273	102,920,273
2023 жылғы 1 қаңтарға	27,762	102,920,273	102,920,273
2023 жылғы 30 қыркүйекке	27,762	102,920,273	102,920,273

2023 жылғы 10 мамырда Жалғыз акционердің жиналысында Қор аяқталған жыл үшін дивидендтерді жариялады 2022 жылғы 31 желтоқсанда жалпы сомасы 13,416,382 мың теңге. Дивидендтердің барлық сомасы Жалғыз акционерге 2023 жылдың 31 мамырында төленді.

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2023 жылдың 9 айы үшін аралық Қаржылық Есептілікке ескертпелер

2022 жылғы 20 мамырда Жалғыз акционердің жиналысында Қор аяқталған жылдағы дивидендтерді жариялады. 2021 жылғы 31 желтоқсанда жалпы сомасы 17,521,673 мың теңге. Дивидендтердің барлық сомасы Жалғыз акционерге 2022 жылдың 13 маусымында төленді.

14 Бір жай акцияға шаққанда таза активтер.

Қазақстан қор биржасының Листингтік қағидаларына сәйкес Қор көрсетілген Қағидаларға сәйкес есептелген бір жай акцияға шаққанда таза активтер туралы ақпаратты ашты:

<i>мың қазақстандық теңгемен</i>	2023 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2022 жылғы 31 желтоқсан
Активтер	516,010,468	427,480,978
Материалдық емес активтер	274,466	324,883
Міндеттемелер	311,812,808	252,492,110
Артықшылықты акцияларға жарғылық капитал	0	0
Жай акциялар үшін таза активтер	203,923,194	174 663,985
Жай акциялардың жалпы саны	27,762,244	27,762,244
Жай акцияның баланстық құны (теңге)	7,345.34	6 291,42

2023 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша бір жай акцияға шаққандағы таза активтер 203,923,194 мың теңге сомасында Қор үшінші тұлғаларға сата алмайтын материалдық емес активтердің баланстық құнына шегерілген капиталды бөлу арқылы анықталды (2022 жылғы 31 желтоқсан: 174,663,985 мың теңге) орналастырылған акциялардың жалпы санына – 27,762,244 дана (2022 жылғы 31 желтоқсан: 27,762,244 дана).

15 Акцияға шаққандағы пайда

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Аяқталған тоғыз ай	
	2023 ж. 30 қыркүйекте (аудиттелмеген)	2022 ж. 30 қыркүйекте (аудиттелмеген)
Жай акциялар иесіне тиесілі пайда	42,421,306	48,328,031
Артықшылықты акциялардың иесіне тиесілі пайда	0	0
Есепті кезеңдегі пайда	42,421,306	48,328,031
Айналыстағы жай акциялардың орташа өлшенген саны	27,762,244	27,762,244
Айналыстағы артықшылықты акциялардың орташа алынған саны	0	0
Жай акцияға базалық және ажыратылған пайда, акцияға теңге	1,528.02	1,740.78
Артықшылықты акцияға базалық және ажыратылған пайда, акцияға теңге	0	0

16 Пайыздық кірістер мен шығыстар

	Аяқталған тоғыз ай	
	2023 ж. 30 қыркүйекте (аудиттелмеген)	2022 ж. 30 қыркүйекте (аудиттелмеген)
<i>мың қазақстандық теңгемен</i>		
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген пайыздық кірістер		
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	14,350,260	11,666,846
Ақша қаражаты және олардың баламалары	12,770,443	11,612,275
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	905,082	1,727,159
Клиенттерге несиелер мен аванстар	453,856	820,721
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	512,602	297,961
Пайыздық кірістер жиыны	28,992,243	26,124,962
Басқа да ұқсас кірістер		
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	5,165	23,560
Өзге де ұқсас кірістер жиыны	5,165	23,560
Пайыздық шығыстар		
Қарыз қаражаты	(5 970 387)	(5,697,880)
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(98 322)	(106,875)
Қаржылық жалдау бойынша пайыздарды төлеуге арналған шығыстар	(9 406)	(19,499)
Пайыздық шығыстар жиыны	(6 078 115)	(5,824,254)
Таза пайыздық кірістер	22,919,293	20,324,268

2023 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айдағы пайыздық кіріс нарықтық деңгейден төмен мөлшерлеме бойынша берілген несиелер бойынша дисконт амортизациясынан 2,927,092 мың теңге (2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай: 3,173,202 мың теңге) сомасындағы пайыздық кірісті және сомадағы пайыздық кірісті қамтиды. 911,839 мың теңге (2022 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай: 1,594,385 мың теңге) борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар бойынша дисконт амортизациясынан.

2023 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айдағы пайыздық шығыстар нарықтан төмен мөлшерлемелер бойынша алынған қарыздар бойынша дисконт амортизациясынан 4,539,883 мың теңге (2022 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай: 4,305,548 мың теңге) көлеміндегі пайыздық шығыстарды қамтиды.

17 Таза комиссиялық кірістер

	Аяқталған тоғыз ай	
	2023 ж. 30 қыркүйекте (аудиттелмеген)	2022 ж. 30 қыркүйекте (аудиттелмеген)
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>		
Берілген кепілдіктер	21,853,618	17,130,171
Қаржы агентінің қызметтері	383,099	383,097
Комиссиялық кірістер жиыны	22,236,717	17,513,268

Комиссиялық кірістер шығарылған кепілдіктер бойынша кірістерден, оператор және қаржы агенті ретінде Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі ММ үшін субсидиялау қызметтерінен және «Даму мен қолдаудың мемлекеттік бағдарламасы» бағдарламасын іске асыру шеңберінде ісін жаңа бастаған кәсіпкерлерді қолдау жөніндегі қызметтерден тұрады.

18 Амортизацияланған құны бойынша бағаланған қаржы активтерін тануды тоқтатудан болған шығыстарды шегергендегі кірістер

2023 жылдың 9 айында Қор бұрын нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлеме бойынша несие алған төрт банктен және микроқаржы ұйымдарынан мерзімінен бұрын өтеу алды және осы банктен берілген несиелерді ішінара есептен шығарудан түскен кірісті мойындады 1,274,741 мың теңге (тоғыз ай аяқталды). 2022 жылғы 30 қыркүйек қала: 32,056,308 мың теңге). 34,137 мың теңге сомасындағы қалған кіріс айырбастау шарты бойынша

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2023 жылдың 9 айы үшін аралық Қаржылық Есептілікке ескертпелер

Қор алған заемдар бойынша қарыздарды мерзімінен бұрын өтеуге жатады, олар бойынша Қор бастапқы тану кезінде шығынды мойындады.

19 Активтерді нарықтық мөлшерлемелерден төмен мөлшерлемелер бойынша бастапқы тану кезінде туындайтын таза залал

2023 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған 9 ай ішінде Қор қаржы институттарының қаражатын нарықтық мөлшерлемеден төменірек тану кезінде 2,732,014 мың теңге сомасында таза шығынды мойындады. Клиенттерге берілген несиелер мен аванстар туралы ақпарат 6-ескертпеде келтірілген.

20 Пайдаға салынатын салық

Кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілген пайдаға салынатын салық бойынша шығыстар мынадай құрауыштарды қамтиды:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Аяқталған тоғыз ай	
	2023 ж. 30 қыркүйекте (аудиттелмеген)	2022 ж. 30 қыркүйекте (аудиттелмеген)
Пайдаға салынатын салық бойынша ағымдағы шығыстар	(5,098,621)	(2,532,165)
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша шығыстар/(үнемдеу)	(2,239,002)	(6,174,456)
Кезең ішіндегі пайда салығы бойынша шығыстар	(7,337,623)	(8,706,621)

21 Шартты және шарттық міндеттемелер

Несиелік сипаттағы міндеттемелер. Осы құралдардың негізгі мақсаты клиенттерге қажеттілігіне қарай қаражат беруді қамтамасыз ету болып табылады. Клиент үшінші тараптар алдындағы өз міндеттемелерін орындамаған жағдайда Қордың төлемдерді жүзеге асыруға қайтарып алынбайтын міндеттемелерін білдіретін және несиелер сияқты несиелік тәуекелге ұшырайтын кепілдіктер. Несиелер беру жөніндегі міндеттемелер несиелер нысанында несиелер беру үшін басшылық бекіткен сомалардың пайдаланылмаған бөлігін қамтиды. Егер пайдаланылмаған сомалар пайдаланылуы тиіс болса, несиелер беру жөніндегі міндеттемелерге қатысты Қор пайдаланылмаған міндеттемелердің жалпы сомасына тең сомалар залал келтіру тәуекеліне ықтимал ұшырайды. Дегенмен, шығындардың ықтимал сомасы пайдаланылмаған міндеттемелердің жалпы сомасынан аз, себебі несиелер беру бойынша міндеттемелердің басым бөлігі клиенттердің несиелік қабілеттілік бойынша белгілі бір талаптарды сақтауына байланысты. Қор несиелік сипаттағы міндеттемелерді өтеуге дейін қалған мерзімді бақылайды, өйткені әдетте неғұрлым ұзақ мерзімді міндеттемелер қысқа мерзімді міндеттемелерге қарағанда несиелік тәуекелдің неғұрлым жоғары деңгейіне ие болады.

Несиелік сипаттағы міндеттемелер:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2023 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2022 жылғы 31 желтоқсан
Берілген кепілдіктер	401,538,981	379,112,302
Пайдаланылмаған несиелер желілері	2,065,000	9,005,217
Несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервті шегергенде	(26,202,761)	(34,115,028))
Резервті шегергендегі несиелік сипаттағы міндеттемелердің жиыны	377,401,220	354,002,491

«Даму» қорының кепілдіктері Қазақстан Республикасы Үкіметінің 24 жылғы 2019 желтоқсандағы № 968 қаулысына сәйкес «Бизнестің жол картасы-2025» мемлекеттік бағдарламаларын, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2018 жылғы 13 қарашадағы № 746 қаулысымен бекітілген Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017 – 2021 жылдарға арналған «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасын, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2018 жылғы 11 желтоқсандағы № 820 қаулысымен бекітілген Басым жобаларға несиелер беру және қаржы лизингі тетігін, Қор Басқармасының 2018 жылғы 22 қаңтардағы № 05/2018 хаттамадағы шешімімен бекітілген «Даму-Оптима» кепілдік беру бағдарламасын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 7281 қаулысымен бекітілген 2021-2025 жылдарға арналған кәсіпкерлікті дамыту

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2023 жылдың 9 айы үшін аралық Қаржылық Есептілікке ескертпелер

жөніндегі ұлттық жобаны іске асыру шеңберінде жеке кәсіпкерлік субъектілерінің екінші деңгейдегі банктер/микроқаржы ұйымдары/лизингтік компаниялар алдындағы несиелер/микрокредиттер/лизингтік мәмілелер бойынша міндеттемелерінің орындалуын қамтамасыз етуге Қор шығарған кепілдіктерді білдіреді. Бағдарламалар шеңберінде Қор бағдарламаның үйлестірушісі мен жеке кәсіпкерлік субъектісі арасындағы қаржы агенті болып табылады. Жергілікті деңгейдегі бағдарламаның үйлестірушісі Қорға төлейтін комиссияның құны қаржылық кепілдік сомасының 20%-ын құрайды (Даму-Оптимальны қоспағанда). Комиссияның алынған құны шығарылған кепілдіктің өмір мерзімі ішінде табыстарға тікелей жатқызу жолымен кейінге қалдырылған табыстарға жатқызылады. Берілген кепілдіктер бойынша қалған ұлғаю шағын және орта кәсіпкерлікке кепілдік беру көлемінің жалпы ұлғаюымен байланысты.

Қаржы кепілдіктері бойынша күтілетін несиелік залалдарды есептеу үшін Қор мерзімі өткен күндер санының негізінде көші-қон матрицаларын пайдалана отырып, дефолт ықтималдығын айқындайды.

Шарттарға сәйкес пайдаланылмаған несиелік желілер мен кепілдіктер бойынша берешектің жалпы сомасы болашақ ақшалай талаптарды білдіреді, өйткені аталған міндеттемелердің қолданылу мерзімінің аяқталуы немесе қарыз алушыға қаражат бермей күшін жою мүмкін.

Шарт бойынша жалпы өтелмеген міндеттемелер ақша қаражатының болашақта кетуін білдіреді, өйткені көрсетілген міндеттемелердің көбі оларды ішінара немесе толық орындамай тоқтауы

	Аяқталған тоғыз ай	
	2023 ж. 30 қыркүйекте (аудиттелмеген)	2022 ж. 30 қыркүйекте (аудиттелмеген)
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>		
1 қаңтардағы баланстық құны	(34,115,028)	(25,556,498)
Пайда немесе залал құрамында көрсетілген залалдар	(165,285)	(10,133,345)
Пайдаланылмаған резервтерді қалпына келтіру	5,789,815	4,273,429
Болашақ кезеңдердің кірістері есебінен құрылған резервтер	2,287,738	143,160
30 қыркүйектегі баланстық құны	(26,202,761)	(31,273,254)

22 Қаржы тәуекелдерін басқару

Тәуекелдерді басқару Қор қызметінің негізінде болады және Қордың операциялық қызметінің елеулі элементі болады. Қор тәуекелдерді анықтаудың, мониторингтеудің, бағалаудың және бақылаудың тұрақты процесі барысында, сондай-ақ тәуекел лимиттерін және бақылаудың өзге де ішкі жүйелерін белгілеу жолымен тәуекелдерді басқаруды жүзеге асырады. Тәуекелдерді басқару процесі Қордың тұрақты пайдалылығын қолдау үшін өте маңызды болады және Қордың әрбір қызметкері оның міндеттеріне байланысты тәуекелдерді басқару үшін жауапты болады. Баға тәуекелін, сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелін және валюталық тәуекелді, сондай-ақ несиелік тәуекел мен өтімділік тәуекелін қамтитын нарықтық тәуекел Қор өз қызметін жүзеге асыру процесінде кездесетін негізгі тәуекелдер болады.

Қордың тәуекелдерді басқару жөніндегі ережелері мен рәсімдері. Қордың тәуекелдерді басқару жөніндегі саясаты Қор ұшырайтын тәуекелдерді айқындауға, талдауға және басқаруға, тәуекелдер лимиттерін және тиісті бақылауларды белгілеуге, сондай-ақ тәуекелдер деңгейін және олардың белгіленген лимиттерге сәйкестігін тұрақты бағалауға бағытталған. Тәуекелдерді басқару жөніндегі саясат пен рәсімдер нарықтық жағдайдың, ұсынылатын өнімдер мен көрсетілетін қызметтердің және пайда болатын үздік практиканың өзгерістерін көрсету мақсатында тұрақты негізде қайта қаралады.

Валюталық тәуекел валютада көрсетілген қолда бар немесе болжанатын активтер сол валютада көрсетілген қолда бар немесе болжанатын міндеттемелердің шамасы бойынша көп немесе аз болған жағдайларда туындайды. Қор Басқармасы валюталық тәуекелді бағалауды ескере отырып, шетел валютасында көрсетілген қаржы құралдары бөлінісінде Қордың активтері мен пассивтерінің құрылымы бойынша шешімдер қабылдайды және валюталық тәуекелдің және ашық валюталық позиция мөлшеріне лимиттің жол берілетін мөлшерін белгілейді.

2023 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша валюталар бөлінісіндегі қаржы активтері мен міндеттемелерінің құрылымы мынадай түрде ұсынылуы мүмкін:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Теңге	АҚШ доллары	Басқалар	Жиыны
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ				
Ақша қаражаты және олардың баламалары	264,567,803		203	264,568,006
Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар	17,127,233	3,404,322	-	20,531,555
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	223,747,525	4,739	-	223,752,264
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	430,083	-	-	430,083
Клиенттерге несиелер мен аванстар	1,489,968	-	-	1,489,968
Өзге қаржы активтері	439,988	-	-	439,988
Қаржы активтерінің жиыны	507,802,600	3,409,061	203	511,211,864
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Қарыз қаражаты	173,910,531	396,568	-	174,307,099
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	1,000,000	-	-	1,000,000
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	61,067,870	-	-	61,067,870
Болашақ кезеңдердің кірістері және несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	70,612,153	-	-	70,612,153
Өзге де қаржылық міндеттемелер	297,331	-	-	297,331
Қаржылық міндеттемелер жиыны	306,887,885	396,568	-	307,284,453
2023 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша таза позиция	200,914,715	3,012,493	203	203,927,411

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2023 жылдың 9 айы үшін аралық Қаржылық Есептілікке ескертпелер

22 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша валюталар бөлінісіндегі қаржы активтері мен міндеттемелерінің құрылымы мынадай түрде ұсынылуы мүмкін:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Теңге	АҚШ доллары	Басқалар	Жиыны
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ				
Ақша қаражаты және олардың баламалары	182,036,514	94	737	182,037,345
Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар	16,092,759	3,236,949	-	19,329,708
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	214,867,224	76,175	-	214,943,399
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	183,681	-	-	183,681
Клиенттерге несиелер мен аванстар	2,600,024	-	-	2,600,024
Өзге қаржы активтері	213,201	-	-	213,201
Қаржы активтерінің жиыны	415,993,403	3,313,218	737	419,307,358
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Қарыз қаражаты	167,587,686	386,689	-	167,974,375
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	1,244,178	-	-	1,244,178
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	4,913,288	-	-	4,913,288
Болашақ кезеңдердің кірістері және несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	75,349,867	-	-	75,349,867
Өзге де қаржылық міндеттемелер	600,904	-	-	600,904
Қаржылық міндеттемелер жиыны	249,695,923	386,689	-	250,082,612
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша таза позиция	166,297,480	2,926,529	737	169,224,746

23 Әділ құн туралы ақпаратты ашу

Әділ құнды бағалау нәтижелері мынадай түрде талданады және әділ құн сатысының деңгейлері бойынша былайша бөлінеді: (i) 1-деңгейге баға белгіленетін (түзетілмейтін) бағалар бойынша бағалау жатады (ii) 2-деңгейге - барлық пайдаланылатын елеулі бастапқы деректер тікелей немесе жанама түрде активтер немесе міндеттемелер үшін байқалатын болып табылатын бағалау әдістерінің көмегімен алынған активтер немесе міндеттемелер үшін белсенді нарықтарда (яғни, мысалы, бағалар) және (iii) бақыланатын нарықтық деректерге негізделмеген бағалау болып табылатын 3-деңгейдегі бағалар (яғни бақыланбайтын бастапқы деректерге негізделген). Қаржы құралдарын әділ құн сатысының санаттары бойынша бөлу үшін басшылық кәсіби пайымдауларды пайдаланады. Егер әділ құнды бағалау үшін айтарлықтай түзетулерді талап ететін бақыланатын бастапқы деректер пайдаланылса, бұл бағалау 3-деңгейге жатады. Пайдаланылатын бастапқы деректердің маңыздылығы әділ құнды бағалаудың барлық жиынтығы үшін бағаланады.

(a) Әділ құнды көп мәрте бағалау

Әділ құнды бірнеше мәрте бағалау әрбір есепті кезеңнің соңындағы қаржылық жағдай туралы есепте басқа ХҚЕС талап ететін немесе жол беретін бағалауды білдіреді. Төмендегі кестеде әділ құнды көп мәрте бағалауға жататын әділ құн иерархиясындағы деңгейлер берілген:

(мың қазақстандық теңгемен)	2023 жылғы 30 қыркүйек		2022 жылғы 31 желтоқсан	
	1-деңгей	2-деңгей	1-деңгей	2-деңгей
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ				
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар				
- Корпоративтік облигациялар	-	-	-	-
- Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	-	72,398	-	74,139
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар				
- ҚР ҰБ ноталары	-	0	-	49,676
- Корпоративтік облигациялар	-	-	-	-
- Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	-	1,328,779	-	9,605,874
- «Самұрық-Қазына» ҰАҚ АҚ облигациялары	-	3,404,322	-	3,236,949
- ҚР ЕДБ облигациялары	-	555,871	-	534,189
ӘДІЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША КӨП МӘРТЕ БАҒАЛАНАТЫН АКТИВТЕР ЖИЫНЫ	-	5,361,370	-	13,500,827

Инвестициялық бағалы қағаздардың әділ құны «Қазақстан қор биржасы» мөлшерлемесін пайдалана отырып бағаланды. Ұқсас құралдармен сауда-саттық көлемінің болмауына байланысты көрсетілген инвестициялық бағалы қағаздар 2-деңгейге айқындалған.

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2023 жылдың 9 айы үшін аралық Қаржылық Есептілікке ескертпелер

23 Әділ құн туралы ақпаратты ашу (жалғасы)

(б) Әділ құнды ашу ұсынылатын әділ құн бойынша бағаланбайтын активтер мен міндеттемелер

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2023 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)			
	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	Баланстық құн
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ				
Ақша қаражаты және олардың баламалары	51,527,555	213,040,451	-	264,568,006
Қаржы мекемелеріндегі қаражат				
- Қаржы мекемелеріне берілген несиелер және исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген несиелер	-	110,192,234	-	173,897,388
- Бастапқы өтеу мерзімі үш айдан астам банктердегі депозиттер	-	49,854,875	-	49,854,875
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек				
- Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	-	-	430,083	430,083
Клиенттерге несиелер мен аванстар				
- Шағын және орта бизнес кәсіпорындарына берілген несиелер	-	-	1,489,968	1,489,968
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар				
- Өзге қаржы активтері	-	-	15,170,185	15,170,185
- Өзгелер	-	-	439,988	439,988
АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰНЫ БОЙЫНША КӨРСЕТІЛЕТІН ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІНІҢ ЖИЫНЫ	51,527,555	373,087,560	17,530,225	505,850,493
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Қарыз қаражаты				
- «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ	-	54,666,576	-	107,418,717
- «Самұрық-Қазына» ҰОҚ» АҚ	-	19,337,431	-	19,416,325
- Муниципалдық органдар	-	32,216,662	-	46,972,015
- Басқа қарыздар	-	208,049	-	500,042
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	-	1,000,000	1,000,000
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер				
- Муниципалдық органдар	-	-	55,256,775	55,256,775
- Банктер	-	-	5,811,095	5,811,095
Болашақ кезеңдердің кірістері және несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв				
- Болашақ кезеңдердің кірістері	-	-	44,409,392	44,409,392
- Қаржылық көпілдіктер	-	-	26,202,761	26,202,761
Өзге де қаржылық міндеттемелер				
- Өзгелер	-	-	297,331	297,331
АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰН БОЙЫНША КӨРСЕТІЛЕТІН ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ		106,428,718	132,977,354	307,284,454

Ақша қаражаты және олардың баламалары. Өтеу мерзімі үш айдан кем ҚР ҰБ-дағы ақша қаражаты 1-деңгейге, басқа да барлық ақша қаражаты 2-деңгейге айқындалды. Осы қаражаттың әділ құны баланстық құнға тең.

Клиенттерге, қаржы мекемелеріне несиелер мен аванстар және қарыз қаражаты. Әділ құн иерархиясының 2-деңгейіндегі әділ құнды бағалау дисконтталған ақша ағындары моделінің көмегімен орындалды. Белсенді нарықта баға белгілеуі жоқ тіркелген пайыздық мөлшерлемесі бар құралдардың әділ құны осындай несиелік тәуекелді және осындай өтеу мерзімін болжайтын жаңа құралдар үшін қарыз алу нарығында қолданыстағы пайыздық мөлшерлемелерді қолдана отырып дисконтталған болашақ есеп айырысу ақша ағындарының негізінде бағаланды.

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2023 жылдың 9 айы үшін аралық Қаржылық Есептілікке ескертпелер

23 Әділ құн туралы ақпаратты ашу (жалғасы)

Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін инвестициялық бағалы қағаздар. Әділ құнның 3 иерархиясы деңгейіндегі әділ құнды бағалау дисконтталған ақша ағындары моделінің көмегімен орындалды. Белсенді нарықта баға белгілеуі жоқ тіркелген пайыздық мөлшерлемесі бар құралдардың әділ құны осындай несиелік тәуекелді және осындай өтеу мерзімін болжайтын жаңа құралдар үшін қарыз алу нарығында қолданыстағы пайыздық мөлшерлемелерді қолдана отырып дисконтталған болашақ есеп айырысу ақша ағындарының негізінде бағаланды.

(мың қазақстандық теңгемен)	2022 жылғы 31 желтоқсан			
	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	Баланстық құн
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ				
Ақша қаражаты және олардың баламалары	52,589,572	129,447,773	-	182,037,345
Қаржы мекемелеріндегі қаражат				
- Қаржы мекемелеріне берілген несиелер және исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген несиелер	-	100,851,610	-	169,819,418
- Бастапқы өтеу мерзімі үш айдан астам банктердегі депозиттер	-	45,123,981		45,123,981
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек				
- Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	-	-	183,681	183,681
Клиенттерге несиелер мен аванстар				
- Шағын және орта бизнес кәсіпорындарына берілген несиелер	-	-	2,600,024	2,600,024
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар				
- Өзге қаржы активтері	-	-	5,828,881	5,828,881
- Өзгелер	-	-	213,201	213,201
АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰНЫ БОЙЫНША КӨРСЕТИЛЕТІН ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІНІҢ ЖИЫНЫ	52,589,572	275,423,364	8,825,787	405,806,531
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Қарыз қаражаты				
- «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ	-	53,519,011	-	102,446,602
- «Самұрық-Қазына» ҰӨҚ» АҚ	-	19,128,159	-	19,416,325
- Муниципалдық органдар	-	29,782,500	-	46,111,448
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар			1,244,178	1,244,178
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер				
- Муниципалдық органдар	-	-	175,725	175,725
- Банктер	-	-	4,737,563	4,737,563
Болашақ кезеңдердің кірістері және несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв				
- Болашақ кезеңдердің кірістері	-	-	41,234,839	41,234,839
- Қаржылық кепілдіктер	-	-	34,115,028	34,115,028
Өзге де қаржылық міндеттемелер				
- Өзгелер	-	-	600,904	600,904
АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰН БОЙЫНША КӨРСЕТИЛЕТІН ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ	-	102,429,670	82,108,237	250,082,612

Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер және болашақ кезеңдердің кірістері және өтеу мерзімі бір жылдан кем несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв 3-деңгейге айқындалған. Осы қаражаттың әділ құны баланстық құнға тең.

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2023 жылдың 9 айы үшін аралық Қаржылық Есептілікке ескертпелер

24 Байланысты тараптармен жасалатын операциялар

Егер Тараптар ортақ бақылауда болса немесе олардың біреуі екіншісін бақылау мүмкіндігіне ие болса немесе екінші тарап қаржылық және операциялық шешімдер қабылдаған кезде елеулі ықпал етуі мүмкін болса, олар байланысты деп есептеледі. Барлық байланысты тараптармен өзара қарым-қатынастарды қарау кезінде олардың заңды нысаны ғана емес, осындай өзара қарым-қатынастардың экономикалық мазмұны назарға алынады.

Төменде 2023 жылғы 30 қыркүйектегі байланысты тараптармен операциялар бойынша қалдықтар көрсетілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Өзге де байланысты тараптар
Ақша қаражаты және олардың баламалары	-	1,121,491	51,696,951
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	-	49,850,137	4,773,574
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар	-	-	72,398
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар	-	-	4,733,101
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	-	12,624	-
Пайдаға салынатын салық бойынша ағымдағы міндеттемелерді алдын ала төлеу (Пайыздық мөлшерleme: 15%)	-	-	1,043,260
Өзге активтер	-	-	7,955
Қарыз қаражаты (келісілетін пайыздық мөлшерleme: 0,1% – 5,5%)	107,418,717	-	66,888,382
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	-	-	55,256,764
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	-	-	4,074,532
Басқа да қаржылық міндеттемелер	-	20,111	-
Өзге міндеттемелер	-	-	496 450

Төменде 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айдағы байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер мен шығыстар баптары төменде көрсетілген:

<i>(мың Қазақстан теңгесімен)</i>	Жалғыз Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Өзге де байланысты тараптар
Пайыздық кіріс	-	3,785,286	959,006
Пайыздық шығындар	(5,167,614)	(2,509)	(539,420)
Комиссиялық кірістер	-	-	383,098
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын бағалы қағаздарды қайта бағалаудан таза пайда	-	-	(365)
Валюталық операциялардан шығыстар/(кірістер шегерілген залалдар) шегерілген кіріс	-	-	77,885
Құнсызданған баға бойынша өлшенген қаржылық активтерді тануды тоқтатудан болатын таза шығыс	-	-	346,554
Несие портфелінің құнсыздануына арналған резерв	-	4,802,882	40,604
Әкімшілік және басқа операциялық шығындар	-	(39,421)	(80,411)
Табыс салығы бойынша шығыстар	-	-	(7,337,623)

Байланысты тараптардан алынған және 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде Қор өтеген қарыз қаражатының жиынтық сомасы төменде берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Қауымдасқан компаниялар	Өзге де байланысты тараптар
Кезең ішінде байланысты тараптардан алынған қарыз қаражатының сомасы	-	-	-	4,350,000
Кезең ішінде Қор өтеген қарыз қаражатының сомасы	(195,500)	-	-	(3,801,802)

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2023 жылдың 9 айы үшін аралық Қаржылық Есептілікке ескертпелер

24 Байланысты тараптармен операциялар (жалғасы)

Төменде 2022 жылғы 31 желтоқсанда байланысты тараптармен операциялар бойынша қалдықтар көрсетілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Өзге де байланысты тараптар
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	-	845,294	52,589,572
Банктердегі қаражаттар	-	45,050,839	-
Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар	-	-	74,139
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар	-	-	12,892,499
Ағымдағы табыс салығы бойынша міндеттемелерді мерзімінен бұрын өтеу	-	-	633,394
Басқа қаржылық активтер	-	46,172	-
Басқа активтер	-	-	177,662
Қарыз қаражаттары (келісілетін пайыздық мөлшерлеме: 0,1% – 5,5%)	102,446,602	-	65,527,773
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	-	-	175,714
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	-	-	1,835,530
Басқа да қаржылық міндеттемелер	-	59,930	-
Өзге міндеттемелер	-	15	145,288

Төменде 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айдағы байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер мен шығыстар баптары төменде көрсетілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Өзге де байланысты тараптар
Пайыздық кірістер	-	397,260	1,593,461
Пайыздық шығыстар	(4,895,786)	(6,147)	(802,093)
Комиссиялық кірістер	-	-	383,098
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын бағалы қағаздарды қайта бағалаудан түскен кірістерді шегергендегі шығыстар	-	-	15,302
Шетелдік валюталық операциялар бойынша шығыстарды/(шығыстарды шегерген кірістерді) шегерген кіріс	-	-	467,736
Құнсыздану резерві	-	(34,258)	-
Әкімшілік және басқа операциялық шығындар	-	(40,292)	(90,523)
Табыс салығы бойынша шығыстар	-	-	(8,706,621)

2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде байланысты тараптарға берілген және байланысты тараптар өтеген несиелердің жиынтық сомасы төменде берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Қауымдасқан компаниялар	Өзге де байланысты тараптар
Кезең ішінде байланысты тараптардан алынған қарыздар сомасы	-	-	-	3,616,600
Кезең ішінде Қор өтеген қарыз қаражатының сомасы	(395,648)	-	-	(4,666,184)

Қамтамасыз етудің байланысты тараптармен операциялар. Күмәнді борыштар бойынша күтілетін несиелік залалдар байланысты тараптардың күмәнді борыштарының болмауына байланысты құрылмаған.

25 Есепті кезең аяқталғаннан кейінгі оқиғалар

Есепті күннен кейін ешқандай елеулі оқиғалар болған жоқ.